CURRENDA

PISMO URZĘDOWE TARNOWSKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ

A. D. 1935 Nrus V

Św. Kongregacja Obrzędów

VARIATIONES
FACIENDAE IN RUBRICIS BREVIARII AC MISSALIS ROMANI

I. IN BREVIARO ROMANO

1. Post Duplicia I classis primaria ponatur:

„Duplex I classis secundarium.

Festum Pretiosissimi Sanguinis D. N. I. C."

2. Inter Duplicia II classis secundaria expungatur idem Festum Pretiosissimi Sanguinis D. N. I. C., et in fine addatur „Festum Maternitatis B. Mariae Virg".

3. Die 30 Iunii, post Nonam Commemorationis S. Pauli Ap., ponatur: „Vesperae de sequenti, sine ulla Commemoratione".

4. Die 1 Iulii, post Orationem de I Vesperis Pretiosissimi Sanguinis D. N. I. C., expungantur omnes Commemorationes.

Eadem die, post Orationem de Laudibus, dicatur: „Ad Laudes tantum fit Commemoratio diei Octavae S. Ioannis..."

Eadem die, post Nonam, ponatur:

„In II Vesperis.

Omnia ut in I Vesperis, sed loco ultimi Psalmi, dicitur, Psalmus 147 *Lauda, Jerusalem, Dominum.*

V. *Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni.*

R. *Quos pretioso Sanguine redemisti.*

Ad. Magnif. Ant. *Habebitis autem... sempiterno.*

Et fit Commemoratio tantum sequentis, ut infra.

Completorium de Dominica, et conclusio Hymni ut in Communi Festorum B. Mariae Virg."

5. Die 2 Iulii, in festo Visitationis B. Mariae Virg., post verba: „In I Vesperis" ponatur:

„Quando dicendae sint integrae, Antiphonae de Laudibus, Versus et reliqua ut infra.

Ant. *Beata es.., alleluia.*

V. *Benedicta tu in mulieribus.*

R. *Et benedictus fructus ventris tui.*

Oratio *Famulis tuis... Per Dominum*".

Et post hanc Orationem expungantur omnes Commemorationes.

II. IN MISSALI ROMANO

Die 1 Iulii, in Oratione Pretiosissimi Sanguinis D. N. I. C. expungantur signa parenthesis quoad verba „solemni cultu". Post rubricam „In Missis votivis..." ponatur: „Et in Missis privatis tantum, fit Commemoratio diei Octavae S. Ioannis".

URBIS et ORBIS

Aucto ritu festi Pretiosissimi Sanguinis D. N. Iesu Christi, Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi specialiter a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa XI tributarum, suprascriptas variationes approbavit, illasque in futuris editionibus Breviarii et Missalis Romani inserendas mandavit. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 19 Ianuarii 1935.

C. CARD. LAURENTI, *Praefectus.*
A. Carinci, *Secretarius.*

Św. Kongregacja dla Kościoła Wschodniego.

I

DEKRET

USTANOWIENIA ADMINISTRACJI APOSTOLSKIEJ

Aby sposobniej zaradzić dobru dusz tej części rusińskiej diecezji przemyskiej, którą zowią *Łemkowszczyzną*, Jego Świątobliwość z Opatrzności Bożej Papież Pius XI postanowił podczas Audjencji, dnia 13 stycznia 1934 wyłączyć z pod jurysdykcji rusińskiego Biskupa Przemyskiego i osobnemu Administratorowi Apostolskiemu powierzyć następujące dekanaty wraz z wszystkiemi tychże dekanatów parafjami: bukowski, gorlicki, grybowski, dynowski, dukielski, krosnieński, muszyński, rymanowski i sanocki. Administracja Apostolska w ten sposób ustanowiona nazywać się będzie *Łemkowszczyzna*; stolica zas główna znajdować się będzie w mieście *Rymanowie*. Jego Ekscelencja Nuncjusz Apostolski przy Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu Stolicy św. czuwać będzie nad załatwieniem wszystkiego, czego wymaga ustanowienie kanoniczne wspomnianej wyżej Administracji Apostolskiej.

Jakiekolwiek zarządzenia przeciwne nie mają na zarządzenie obecne najmniejszego wpływu ujemnego.

Dan w Rzymie, w Siedzibie Św. Kongregacji dla Kościoła Wschodniego, dnia 10 lutego 1934.

A. KARD. SINCERO, Biskup Prenesteński, *Sekretarz*,
Józef Cesarini, *Asesor*

II

NOMINACJA

Dekretem Św. Kongregacji dla Kościoła Wschodniego, dnia 11 grudnia 1934 r. Jego Świątobliwość z Opatrzności Bożej Papież

Pius XI. raczył dla wiernych obrządku grecko-katolickiego na *Łemkowszczyźnie* (w Polsce) mianować odwołalnym Administratorem Najprz. X. Bazylego Maściuka, dotychczasowego proboszcza w Horozannie Wielkiej (w rusińskiej diecezji przemyskiej).

Tematy do egzaminu konkursowego

Z dogmatyki fundamentalnej:

1. Możliwość Boskiego objawienia.
2. Cuda i proroctwa jako najpewniejsze znaki objawienia.
3. Męka Pańska w proroctwach Starego i Nowego Zakonu.
4. Uzdrowienia zdziałane przez Chrystusa stwierdzają Jego Boską misję.
5. Zmartwychwstanie Chrystusa Pana jest podstawowym cudem naszej wiary.
6. Fakt szybkiego rozszerzania się religji chrześcijańskiej należy przypisać szczególnej pomocy Bożej.
7. Źródłem objawienia jest Pismo św. i Tradycja.
8. Nauczanie biskupów z Ojcem św. na czele jest zasadniczem kryterjum Tradycji dogmatycznej.
9. Rozwój dogmatów.
10. Pismo św. z natchnienia Ducha św. napisane.
11. Autentycznym i nieomylnym tłumaczeniem Pisma św. jest Kościół św.
12. Chrystus ustanowił Kościół św. dla prowadzenia dzieła zbawienia.
13. Kto jest członkiem Kościoła.
14. Poza Kościołem niema zbawienia.
15. Chrystus obdarzył Kościół do spełnienia misji pełnią władzy.
16. Kościół jest nieomylnym w nauczaniu prawd wiary i obyczajów.
17. Przedmiotem nieomylności Kościoła są tak prawdy objawione jak i nauki i fakta z prawdami objawionemi ściśle złączone.
18. Prymat Ojca św.
19. Papież, gdy naucza ex cathedra, jest nieomylnym.
20. Pojęcie wiary katolickie, protestanckie modernistyczne.
21. Przedmiot materjalny i formalny wiary.
22. Przymioty wiary: nadnaturalność, wolność, prawdziwość, pewność, niezmienność.
23. Pojęcie dogmatu katolickiego.
24. Przedmiot wiary katolickiej.

Z dogmatyki specjalnej:

25. Boga naturalnym światłem rozumu ludzkiego z rzeczy stworzonych napewno poznać można.
26. Zasady modernizmu.

27. Bóg jest wieczny — wszech obecny — wszechmocny.
28. Istnieje Opatrzność Boska.
29. Opatrzność Boża a zło na świecie.
30. W Bogu są trzy osoby w jednej naturze.
31. Pan Bóg stworzył świat z niczego.
32. Stosunek aniołów do ludzi.
33. Pierwsi rodzice zostali obdarzeni darami nadprzyrodzonemi.
34. Grzech Adama przeszedł na jego potomków.
35. Istota i skutki grzechu pierworodnego.
36. W Chrystusie jest jedna osoba a dwie natury.
37. Kult Chrystusa i Jego N. Serca.
38. Chrystus nas prawdziwie odkupił.
39. Zadośćuczynienie Chrystusa jest nieskończonej wartości.
40. Chrystus jest Kapłanem i Królem.
41. N. Panna Marja jest Matką Bożą i Dziewicą.
42. Niepokalanie Poczęcie Matki Najśw.
43. Matka Najśw. jest Pośredniczką naszą.
44. Do wszystkich uczynków zbawczych potrzebna jest łaska uczynkowa oświecenia rozumu i poruszenia woli.
45. Bóg daje wszystkim ludziom łaski wystarczające do zbawienia.
46. Potrzeba łaski leczącej.
47. Wytrwałość w dobrem jest darem Bożym.
48. Bóg daje łaskę uczynkową darmo.
49. Pojęcie katolickie usprawiedliwienia.
50. Pojęcie i skutki łaski uświęcającej.
51. Warunki i przedmiot zasługi.
52. Pojęcie sakramentu i ich ilość.
53. Sakramenta udzielają łaski same przez się zawsze i wszystkim, którzy nie stawiają łasce przeszkody.
54. Łaska sakramentalna i charakter sakramentalny.
55. Chrzest św. jest Sakramentem.
56. Konieczność Sakramentu Chrztu św.
57. Bierzmowanie jest Sakramentem.
58. W Eucharystji jest prawdziwie, realnie i substancjalnie Ciało i Krew razem z bóstwem Pana naszego Jezusa Chrystusa.
59. Chrystus staje się obecnym w Eucharystji przez przeistoczenie.
60. Skutki Sakramentu Eucharystji.
61. Msza św. jest bezkrwawą ofiarą Nowego Zakonu.
62. Skutki ofiary Mszy św.
63. Chrystus dał Kościo.owi władzę odpuszczania grzechów.
64. Żal doskonały i żal wystarczający.
65. Spowiedź jest ustanowienia Bożego.
66. Materja spowiedzi.
67. Kościół ma władzę udzielania odpustów.

68. Kapłaństwo jest Sakramentem.
69. Ostatnie Namaszczenie jest Sakramentem.
70. Skutki Sakramentu Ostatniego Namaszczenia.
71. Małżeństwo chrześcijańskie jest Sakramentem.
72. Istnieje czyściec.
73. Duszom w czyścu można przychodzić z pomocą.
74. Istnieje piekło.
75. Wieczność kar w piekle.
76. Istnieje Świętych obcowanie.
77. Dogmat ciał zmartwychwstania.

Z teologji moralnej.

1. Cel człowieka.
2. Czyny ludzkie, ich rodzaje i składniki.
3. Przeszkody czynów ludzkich.
4. Poczytalność czynów ludzkich.
5. Czego potrzeba, aby czyn był moralnie dobry, nadprzyrodzony, zasługujący nażywot wieczy?
6. Reguły do rozwiązywania kolizji praw i obowiązków.
7. Sumienie, jego znaczenie etyczne i jego rodzaje.
8. Sumienie wątpliwe.
9. Sumienie błędne ze szczególniejszem uwzględnieniem sumienia skrupulatnego.
10. W których wypadkach nie można stosować zasady probabilizmu?
11. Cnoty i ich rodzaje.
12. Wzajemny stosunek cnót.
13. Cnoty główne i grzechy im przeciwne.
14. Cnoty Boskie i grzechy im przeciwne.
15. Istota grzechu i jego rodzaje.
16. Podział grzechów, teologiczny.
17. Podział grzechów, specyficzny.
18. Podział grzechów, numeryczny.
19. Niebezpieczeństwa grzechu.
20. Skutki grzechu śmiertelnego a skutki grzechu powszedniego.
21. Kiedy grzech śmiertelny w konkretnym wypadku może być powszednim i odwrotnie?
22. Grzechy wewnętrzne.
23. Grzechy główne ze specjalnem uwzględnieniem grzechów nieczystych.
24. Narkotyki i ich używanie.
25. Obowiązek wiary.
26. Grzechy przeciwko wierze.
27. Obowiązek nadziei.
28. Grzechy przeciwko nadziei.

29. Obowiązek miłości Boga.
30. Grzechy przeciwko miłości Boga.
31. Obowiązek miłości bliźniego.
32. Obowiązek miłości nieprzyjaciół.
33. Obowiązek jałmużny.
34. Obowiązek upomnienia braterskiego.
35. Grzechy przeciwko miłości bliźniego.
36. Zgorszenie.
37. Współudział w grzechu.
38. Nakazy etyczne wynikające z I przykazania Bożego.
39. Grzechy przeciwko cnocie religji
40. Czary, zabobony, spirytyzm.
41. Kuszenie P. Boga.
42. Świętokradztwo i jego rodzaje.
43. Świętokupstwo.
44. Obowiązkiwynikające z II przykazania Bożego.
45. Bluźnierstwo i jego rodzaje.
46. Ślub.
47. Przysięga.
48. Obowiązki wynikające z III przykazania Bożego.
49. Obowiązki wynikające z IV przykazania Bożego.
50. Obowiązek płacenia podatku.
51. Obowiązek wybierania posłów, senatorów i t. d.
52. Obowiązki wynikające z V przykazania Bożego.
53. Zabójstwo.
54. Craniotomia et procuratio abortus.
55. Pojedynek.
56. Wojna w świetle etyki.
57. Obowiązki życia małżeńskiego.
58. Grzechy życia małżeńskiego.
59. Zagadnienie świadomego małżeństwa.
60. Neomaltuzjanizm.
61. Teorja Ogino — Knaus.
62. Obowiązki wynikające z VII przykazania Bożego.
63. Kwestja prywatnej własności.
64. Grzech niesprawiedliwości.
65. Kradzież.
66. Obowiązek restytucji.
67. Przyczyny zwalniające od restytucji.
68. Restytucja z powodu zabójstwa.
69. Restytucja z powodu cudzołostwa.
70. Restytucja z powodu zgwałcenia.
71. Restytucja z powodu wyrządzenia krzywdy na sławie.
72. Obowiązek restytucji solidarnej.

73. Umowy i ich rodzaje.
74. Obowiązki z umów wynikające.
75. Obowiązki sprzedającego i kupującego.
76. Obowiązki tego, który pożycza u drugiego.
77. Obowiązki wynikające z VIII przykazania Bożego.
78. Kłamstwo.
79. Obmowa, oszczerstwo, obelga.
80. Obowiązek tajemnicy.
81. Przykazanie postu.
82. Prawo kościelne o czytaniu książek i pism.
83. Obowiązek brewiarza.
84. Obowiązki sędziego i świadka w sądzie.
85. Obowiązki i prawa oskarżonego.
86. Należenie do sekt i stowarzyszeń zakazanych.
87. Zagadnienie kapitalizmu.
88. Zagadnienie nacjonalizmu.
89. Palenie ciał.
90. Zagadnienie socjalizmu.
91. Zagadnienie komunizmu.
92. Obowiązek Akcji Katolickiej.
93. Obowiązek popierania dobrej pracy.
94. Obowiązek popierania misyj katolickich.
95. Czego potrzeba do ważnego sprawowania sakramentów?
96. Powtórzenie sakramentów.
97. Czego potrzeba do godnego sprawowania sakramentów?
98. Obowiązek sprawowania sakramentów.
99. Obowiązek odmówienia sakramentu.
100. Czego potrzeba do ważnego i godnego przyjmowania sakramentów.
101. Podmiot chrztu św.
102. Warunki godnego przyjęcia Komunji św.
103. Częsta Komunja św.
104. Aplikacja Mszy św.
105. Obowiązek odprawiania Mszy św.
106. Materja i forma sakramentu pokuty.
107. Przymioty spowiedzi.
108. Zadośćuczynienie.
109. Rezerwacja grzechów.
110. Rozgrzeszenie complicis.
111. Sollicytacja przy spowiedzi.
112. Obowiązki kapłana przy spowiedzi.
113. Rozgrzeszenie nałogowców i recydywistów.
114. Rozgrzeszenie tych, którzy żyją w okazji grzechu.
115. Obowiązek naprawy przez spowiednika popełnionych uchybień.

116. Tajemnica spowiedzi.
117. Spowiedź generalna.
118. Ważne i godne przyjmowanie sakramentu namaszczenia.

Z pastoralnej:

1. O ważniejszych obowiązkach proboszczowskich według syn. diec. stt. 75–89.
2. O związkach wiernych w parafji, stt. 116–119.
3. Akcja Katolicka.
4. O zachowaniu i pielęgnowaniu wiary św., stt. 15–26.
5. Opieka nad młodzieżą, stt. 120–126.
6. O kancelarji paraf., stt. 90–95.
7. O głoszeniu słowa Bożego, stt.2–8.
8. O nauczaniu katechizmu, stt. 9–14.
9. Pismo św. w kazaniu.
10. Homilja i kazanie katechizmowe.
11. Konieczność pogłębiania wiedzy teologicznej u kaznodzieji.
12. Podobieństwo i przykład w kazaniu.
13. Oddanie mowy: wygłoszenie i giestykulacja.
14. Rok kościelny i jego najważniejsze święta, por. stt. 192–198.
15. Ołtarz i tabernakulum.
16. Szaty i naczynia liturgiczne.
17. Księgi liturgiczne.
18. Administrowanie Sakramentów św.
19. Śpiew i muzyka w kościele, stt. 211–152.

Z katechetyki:

1. Katechezy biblijne i katechizmowe w zakresie szkół powszechnych.
2. Plan lekcyj.
3. Materjał naukowy pojedynczej lekcji.
4. Uzmysłowienie nauki.
5. Jakich środków używać, aby podtrzymać uwagę młodzieży na lekcji.
6 Koncentracja nauki.
7. Obudzenie uczuć religijnych.
8. Pobudki działania.
9. Ćwiczenia w cnotach.
10. Kiedy należy robić zastosowanie moralne w lekcji.
11. Ocena lekcji.
12. Co należy w szkole memoryzować i jak to dzieciom ułatwić.
13. Przygotowanie do pierwszej Spowiedzi św.
14. Przygotowanie do pierwszej Komunji św.
15. Przygotowanie do Bierzmowania.
16. Metoda nauczania Historji biblijnej.
17. Metoda nauczania Katechizmu.
18. Metoda nauczania Liturgiki.

19. Metoda nauczania Historji Kościoła św.
20. Metoda nauczania Śpiewu kościelnego.
21. Znaczenie obrazów biblijnych i wskazówki metodyczne do posługiwania się niemi.
22. Które sakramentalja przyjmują dzieci i wytłumaczyć ich znaczenie.
23. O zadaniach duszpasterskich względem młodzieży z uwzględnieniem statutów synodalnych.
24. O stosunku duszpasterza do nauczycielstwa.
25. Kolory liturgiczne i wytłumaczenie ich znaczenia.
26. Które bractwa stosowne dla młodzieży szkolnej.
27. Jak wprowadzić w życie dekret Ojca św. Piusa XI. o wczesnej i częstej Komunji św.
28. Konieczne przymioty duszpasterza do nauczania religji.
29. Wycieczki z dziatwą szkolną.
30. Encyklika Ojca św. Piusa XI. o chrześcijańskiem wychowaniu młodzieży.
31. Wychowanie państwowe.

Z Parafrazy:

Lekcje i Ewangelje na wszystkie niedziele i święta.

Z prawa kanonicznego.

I. Kościół Katolicki.

1. Kościół Katolicki jest osobą prawną z mocy ustanowienia Bożego, niezależną od wszelkiej ludzkiej władzy (k. 100, 1553). 2. Porządek prawny Kościoła (ordo canonicus) obejmuje: a) zachowanie, pielęgnowanie wiary św. i karności wśród duchowieństwa i wśród wiernych (k. 1.), b) władzę kanoniczną (auctoritas ecclesiastica) ustawodawczą i wykonawczą (administracyjną, sądowniczą i karną), c) zakres działania tejże władzy (k. 1553), d) sposób jej wykonywania (iurisdictio) k. k. 196—205; 207—209—10).

II. Kościelne Osoby prawne:

1. Pojęcie osoby prawnej (k. k. 87—104; art. XVI. Konk. P). 2) Duchowni (clerici): a) duchowni diecezjalni (k. k. 111—2; 115; 143—4), b) uprzywilijowanie duchownych (k. k. 118—122; art. XV. XXIII), c) obowiązki duchownych z prawa powszechnego (k. k. 124—130; 132—141) i z prawa synodalnego. 3. Wierni (k. k. 682—6; 1345). 4. Zakonnicy (k. k. 487—8; 539; 542; 572).

III. Poszczególne osoby prawne.

1. Stolica Apostolska (k. k. 100; 218—220). 2. Biskupi diecezjalni (k. k. 198; 329, 334—6; 338, 340; 344—6). 3. Wikarjusz generalny (k. k. 366; 368 §. 1; 44). 4. Egzaminatorzy Synodalni (k. k. 385—6—9; 2148) 5. Kapituła Katedralna (k. k. 391 §. 1; 104). 6. Wikarjusz Kapitulny (k. k. 432 §. 1; 430 §. 2 n. 2; 435). 7. Dziekan (k. k. 217; 445; st. st. syn. 43—9; 50—64). 8. Proboszcz. a) Pojęcie, rodzaj (k. k. 451—2—4; 460;

471); prawa i obowiązki, funkcje (k. k. 462—5; 467—470), b) parafja (k. k. 216; 774 §. 1; 1427). 9. Zastępca proboszcza (k. k. 474). 10. Pomocnicy proboszcza. a) zwyczajni (k. k. 476; stat. syn.) b) dodani osobie proboszcza (k. 475). 11. Rządca opróżnionej parafji (k. k. 472—3 i stat. syn. 226—7).

IV. Środki kanoniczne (k. 726).

1. Kapłaństwo: a) władza kapłańska, przeszkody, nieprawidłowości (k. 983—990), b) udział proboszcza w przygotowaniu święceń (k. k. 994 §. 1; 998—9; 100; st. st. 164—6). 2. Małżeństwo. 1. Pojęcie, podział (k. k. 1012—15—18). 2. Obietnica małżeństwa (1017). 3. Konsens małżeński, istota (1081—2; 1093; 1133; 1136; 1138). 4. Wadliwości konsensu (k. k. 1082-7). 5. Sposób wyrażenia konsensu: a) Udział kontrahentów (k. 1088—1091), b) udział świadków (k. 1094; 1098 n. 2), c) udział proboszcza (k. 1094) ważny (k. 1095), dozwolony (k. 1097), przez zastępcę (k. 1096), d) nadzwyczajny sposób wyrażenia konsensu (k. 1098), e) Konieczność zachowania formy kanonicznej (k. k. 1099; 1102; 1137). 6. Niezdolność zawarcia małżeństwa, a) osobista: z powodu wieku (k. 1067), niezdolności fizycznej (k. 1068) zakazu kanonicznego (k. 1039), ślubu (k. 1058), niegodności (k. 1066), b) prawna: z powodu różnicy wiary (k. 1070, mieszania wiary formalnego (k. 1060), praktycznego (k. 1065), z powodu stanu kanonicznego (k. k. 1069; 1072—3), z powodu pokrewieństwa naturalnego (k. 1076), duchownego (k. 768), ustawowego (k. k. 1059, 1080); z powodu powinowactwa (k. 1077). z powodu publicznej przyzwoitości (k. 1078), z powodu zbrodni małżeńskich (k. 1074—5). 7. Zapowiedzi (k. k. 1022—28). 8. Stwierdzenie stanu wolnego (1097 §. 1 n. 1 st. 171). 9. Egzamin przedślubny (k. k. 1019, 1020, 1030, —1031; 1031—3; st. 170). 10. Czas miejsce i obrzęd ślubu (k. k. 1108—9; 1100—1; st. 169). 11. Udział proboszcza w dyspensach małżeńskich (Instrukcja Syn. lit D; (k. 1043—4). 12. Stanowisko proboszcza wobec małżeństw mieszanych (k. k. 1064—61; 1063; Instrukcja Syn. lit c). 13. Konwalidacja nieważnego małżeństwa (k. k. 1133; 1136; 1138—9, 1140). 14. Rozdział małżonków (k. k. 1128—32). 15. Kanoniczna nierozerwalność małżeństwa (k. k. 1118—21). 16. Kanoniczna władza nad małżeństwem (k. 1016). 17. Małżeństwo cywilne. 18. Ślubne pochodzenie dzieci (k. k. 1114—7; 984; 232 §. 2. n. 1). *Domy Boże* (k. k. 1161—2—5; 1172; 1164; st. syn. 175—84). *Grzebanie zmarłych* (k. k. 1205—6; 1215—6; 1220, 1239—40; st. st. 208—10).

Urzędy kościelne.

Pojęcie (k. k. 1495—6—7); obsadzenie (k k. 152; 1431—2; 160; 1448—51; 153—4; 459; 332—3; 1443—4,461; 334 §. 3), utrata (k. k. 183—45; 2298 n. 6).

Majątek kościelny.

1. Nabywanie, posiadanie, zarząd (k. k. 1499; 1504—5—7; 1536; 1513—14—15—16; 1518—30: st. st. 263—275). 2. Majątek kościoła (k. k. 1182—4; st. syn. 257—8). 3. Majątek probostwa (k. k. 1410; 1472—3—6

—7; 1480—1; st. st. 220—225). 4. Mienie duchownych (k. k. 979—80 §. 1—81; 2303—4 §. 1;1473; 1301; st. st. 216—19).

Sądownictwo Kościelne.

1. Pojęcie (k. k. 1552—3; organizacja (1572—4). 2. Penitenciarja Apostolska (k. 196, 258).

System karny Kościelny.

1. Pojęcie winy (2195—6; 7) i karny (2214 §. 1—5—16). 2. Pojęcie i rodzaje cenzur kościelnych (k. k. 2241—8; 2252—4; 2257—8; 2278—9). 3. Ważniejsze cenzury latae sententiae (Instr. syn. 176). 4. Władza zwolnienia od cenzur (k. k. 2250—52—54 st. instr. syn. str. 179—80). 5. Kary właściwe stanowi duchownemu (k. 2298).

Sprawozdanie Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary za r. 1934

Dochody:

Składki członków	19.236·56	zł.
„ członków wieczystych	200·	„
„ z niedzieli misyjnej	770·81	„
„ z puszek kart. na katechistów	174·70	„
Datki	1.385·30	„
Najprzew. Kurja Biskupia	5.873·50	„
Razem	27.440·87	zł.

Wydatki:

Do Centrali w Poznaniu	25.400·15	zł.
Za roczniki P. Dz. R. W.	1.849·27	„
Za karty wpisowe	154·	„
Administracja	37·45	„
Razem	27.440·87	zł.

Z dekanatu Tarnowskiego Miejskiego: Tarnów Katedra 660·30, Gimnazjum I. 62, Gimn. III. 91·45, Seminar. naucz. m. 47·90, Koło misyjne kleryków 10, p. Pyrciakowie 10·20, Ks. Sanguszko 100, Parafja św. Rodziny 459·35.

Z dekanatu Tarn. zamiejskiego: Jastrząbka N. 33·60, Lisia Góra 225·80, Szynwałd 165, Wola Rzędzińska 383·55, z niedzieli mis. 49·60.

Z dekanatu Baranowskiego: Borowa 34·20, Tuszów Narodowy 10·55, Wola Baranowska 88·47.

Z dekanatu Bieckiego: Biecz 36·40, Żurowa 76·50.

Z dekanatu Bobowskiego: Bobowa 11·15, Bruśnik 34·42, na katech. 0·67, Ciężkowice 256·68, Jastrzębia 6·50, Korzenna 17·70, za odznakę 0·65, Siedliska 150·95, Wilczyska 56·20.

Z dekanatu Bocheńskiego: Bochnia 780, na katech. 6·75, p. Z. Szymonowiczowa 20, Brzeźnica 152·80, Rzezawa 341.30.

Z dekanatu Brzeskiego: Biesiadki 193·27, na katech. 4·57, Brzesko 340, Gnojnik 17·50, Poręba 16, z niedz. mis. 23·30, na katech. 12·40, datki 12·47, Szczepanów 931·57, na katech. 5·35.

Z dekanatu Czchowskiego: Czchów 3·40, Iwkowa 11·25, z niedz. mis. 10·50, Janowice 28, Podole 36·30, Przydonica 23·20, Rożnów 15·40, Tropie 19·20, z niedz. mis. 12·50, Złota 76·02, na katech. 1.

Z dekanatu Dąbrowskiego: Gręboszów 10, Luszowice 140, Mędrzechów 44'40, na katech. 1'25, Odporyszów 129'55, Olesno 10'72, datek 5, Otfinów 23, Słupiec 28'70, Szczucin 73.

Z dekanatu Dębickiego: Brzeźnica 13, Czarna 96'30, na katech. 1'25 Dębica 77'50, datki 34'31, Gumniska 61.

Z dekanatu Gorlickiego: Gorlice 101'80, Gimnaz. 70, Semin. n. ż. 40'52 Szymbark 93.

Z dekanatu Grybowskiego: Grybów 589'25, Kружlowa 244'77, Ptaszkowa 79'76, Ropa 35, Stróże 18'20, z niedz. mis. 17, na katech. 7.

Z dek. Kolbuszowskiego: Cmolas 150'70, Czarna 20'80, Kolbuszowa 359'80, Kupno 35, na katech. 3'20, Przedbórz 15, Trzęsówka 90.

Z dek. Limanowskiego: Kanina 40, na katech. 2'50, Limanowa 96'10, Ujanowice 442'50, datki 15.

Z dek. Lipnickiego: Kamienna 9'20, Królówka 65'14, datek 1'20, Łopuszna z niedz. mis. 10, Nowy Wiśnicz 122'30, Stary Wiśnicz 125, mis. 30, Żegocina 166'20, z niedz. mis. 34'47.

Z dek. Łąckiego: Jazowsko 107'35, Krościenko 135'80, Łącko 264'37, Szczawnica dzieci 62'10.

Z dek. Mieleckiego: Chorzelów 22'50, na katech. 16'03, Czermin 5, Mielec 59'72, datki 28'70, Przecław 318'21, Rzędzianowice 2'60, Rzochów 205'20, Wadowice 52'20.

Z dek. Nowosądeckiego: Chomranice 14'60, Jakóbkowice 189'20, na katech. 1'16, Nawojowa 48'10, z niedz. mis. 1'50, Nowy Sącz 1395'51, z przedstawienia 28, OO. Jezuici z niedz. mis. 100, OO. Jezuici z Kolonji kol. z niedz. mis: 91'25, Gimn. II. 2'32, Gimn. SS. Niepokalanek 6, z niedz. mis. 70, na katech. 5'19, Ks. Biliński 26, Ks. Wnękowicz 10, Staniszowa 5, Podegrodzie 236'35, III Zakon 13'10, Siedlce 76'60, Tęgoborza 186'70, Trzetrzewina 40, Zbyszyce 21'70, na katech. 1'50.

Z dek. Pilzneńskiego: Lubcza 41'75, Pilzno 15'10, Przeczyca 37'65,

Z dek. Radłowskiego: Borzęcin 124'57, Radłów 72'50, Wierzchosławice 50'25, Wietrzychowice 218, Wola Przemykowska 80'60, z niedz. mis. 20, Zaborów 78'60, Żabno 163'35, z niedz. mis. 23.

Z dek. Radomyślskiego: Jastrząbka Stara 102'55, na katech. 1'83 Zassów 81'30, Żdżarzec 38'20, Jajówna 17'20.

Z dek. Ropczyckiego: Będziemyśl 79'07, Ocieka 88'30, Ropczyce 163, Sędziszów 105'40, na katech. 2'60, datki 19'40.

Z dek. Tuchowskiego: Lichwin 5, z niedz. mis. 12, na katech. 4, Piotrkowice 71'10, na katech. 4'93, datki 9'80, Rzepiennik Bisk. 160'32, Tuchów OO. Redempt. 888, z niedz. mis. 135, na katech. 59, datki 318, Regina Nestajko 300, Zalasowa 129'40.

Z dek. Tymbarskiego: Dobra 103'25, z niedz. mis. 10'50, Góra św Jana z niedz. mis. 3'60, Jodłownik 78'30, Skrzydlna 76'80, Szczyrzyc 20'00, Cystersi 15, Tymbark 51'35, Cydyło Józef 200 jako członek dożywotni Wilkowisko 53'49.

Z dek. Uście Solne: Cerekiew 67'37, Okulice 237'34, z nieδz mis. 40'62, Katech. 10'92, δatki 30'10, Uście Solne 42'37.

Z dek. Starosąδeckiego: Barcice 48'95, Biegonice 281'50, z nieδz. mis. 8'27, Gołkowice Pols. 133'20, Krynica-Zδrój 277, Muszyna 6'25 Piwniczna 90, Rytro 88'50, Stary Sącz 93'60, Żegiestów-Zdrój 15'60, p. Wojdattowie 16, Żeleźnikowa 67'90.

Z δek. Wielopolskiego: Brzeziny 131, z niedz. mis. 42'70, na katech. 1'60, Łączki 160'80, z nieδz. mis. 25, na katech. 4, Mała 5, Nockowa 35, Zagorzyce 94'28.

Z dek. Wojnickiego: Dębno 50, Gwoźδziec 58, δatek 100, Łysa Góra 151'60, Olszyny 35, Porąbka Usz. 580, Ks. X 50, % 23'37.

Przedłożone sprawozδanie wykazuje kwotę mniejszą o 3.333'52 zł oδ r. 1933. Wprawδzie po zamknięciu rachunków wpłynęło jeszcze 824'44 zł, te jeδnak będą uwiδocznione w r. 1935. Gorszy stan składek można usprawiedliwić δalej trwającym kryzysem i klęską powoδzi. Nie byłoby jednak tego, gdyby wreszcie zaprowaδzono Dzieło R. W. we wszystkich parafjach. Wykazaną kwotę złożyło 140 parafij, w których także istnieje kryzys, a niektóre z nich ucierpiały nawet oδ powoδzi. Natomiast 131 parafij, z których niejedna nie wiδziała powoδzi, nie poczuwa się δo obowiązku składania ofiar na misje. Gδyby i te parafje brały udział w akcji misyjnej, to δochóδ nawet w dzisiejszych czasach wynosiłby około 50.000 zł.

W r. 1935 otrzymują Ks. Dyrektorzy parafjalni po 7 Roczników na dziesiątkę. To powinno przyczynić się do większej ofiarności na Dzieło. Dziesiętnicy (czki) powinni zbierać składki oδ członków co miesiąc, a nie z końcem roku lub nawet w styczniu roku następnego. Łatwiej bowiem w takich ciężkich czasach złożyć miesięcznie drobną kwotę, aniżeli naraz większą. Gδyby ściągano składki co miesiąc, nie przepaδłyby za pierwszą połowę roku, gδy lipcowa powóδź uniemożliwiła zbieranie późniejsze.

O czeki, karty składkowe, wpisowe, Roczniki proszę się upominać. Mało otrzymałem sprawozδań za rok 1934. Nieopłaconych nie przyjmowałem.

Ks. Andrzej Biliński
Diecezjalny Dyrektor P. Dz. R. W.

W sprawach szkolnych

1. Doszły nas skargi ze strony Właδz szkolnych, że nie wszyscy P. T. Księża, uczący religji w szkołach, zapisują w δziennikach klasowych program lekcji nauki religji. Otóż polecamy poδ tym wzglęδem ściśle trzymać się wydanych w tej sprawie przepisów szkolnych.

P. T. Księża Wizytatorzy przy wizytacji nauki religji zechcą zwracać na to uwagę.

2. P. T. Księżom nie wolno bez zgody Kurji przyjmować obowiązków w prywatnych szkołach. Zarządy tych szkół powinny w sprawie nauki religji zwracać się do Kurji, która dla nich wyznaczy katechetów.

Podróż naukowa do Ziemi św.

Kilkakrotnie wyrażono w kołach duchowieństwa naszego życzenie zorganizowania pielgrzymki do Ziemi św., w którejby więcej czasu poświęcono na pobyt w samej Palestynie i którąby wyłącznie miała uczestników księży.

Myśl tę podjął Główny Zarząd Pol. Tow. Teologicznego i przystąpił niniejszem do zorganizowania podróży naukowej do Ziemi św., której celem byłoby obok uczczenia miejsc nam tak drogich, zaznajomienie się z najnowszemi wykopaliskami palestyńskiemi oraz zwiedzenie nowych naukowych instytucyj biblijnych (OO. Dominikanów, Jezuitów Franciszkanów, Benedyktynów i t. d.). Kierownikiem podróży będzie X. Prof. Dr Stach, wiceprezes Pol. Tow. Teologicznego. Zewnętrzną stroną pielgrzymki zajmie się Towarzystwo podróżnicze Cooka.

Jako termin wyjazdu ustalono pierwszą połowę września r. b. Podróż trwać będzie około 30 dni; oprócz Palestyny zwiedzać się będzie i Egipt. Program prowizoryczny ogłoszono w „Collectanea Theologica" 1935, nr. 1.

Projekt został zaaprobowany przez Protektora Towarzystwa J. E. Ks. Arcybiskupa Twardowskiego, który wyraził swą zgodę na udzielenie urlopu księżom swej diecezji, zamierzającym brać udział w podróży. Równocześnie zwraca się Zarząd P. T. T. do wszystkich Najprzewielebniejszych Ordynarjuszów, aby raczyli łaskawie polecić duchowieństwu wziąć udział w pielgrzymce.

W Ministerstwie W. R. i O. P. otrzymaliśmy zapewnienie, że władze szkolne nie będą czyniły księżom prefektom trudności w uzyskaniu urlopu. Wnioski odpowiednie Księża Prefekci wyślą do swych kuratorjów, a nas o tem zawiadomią, abyśmy zawczasu w Ministerstwie W. R. i O. P. w sprawie uzyskania urlopu mogli interwenjować. Z tego względu prosimy XX. Prefektów o wczesne zawiadomienie Zarządu najpóźniej do 1 maja r. b.

Dla innych uczestników ustalamy termin zgłaszania się na dzień 15 czerwca r. b. Jednakże wczesne zgłoszenie się jest wskazane.

Cena udziału w pielgrzymce, obliczona przy minimum 50 osobach, wyniesie około 1.250 Zł, a będzie obejmowała:

1. Paszport zagraniczny wraz z wizami.
2. Bilety kolejowe III klasy.
3. Bilety okrętowe III klasy.
4. Całkowite utrzymanie w drodze.

5. Całkowite utrzymanie i mieszkanie w miejscach zwiedzanych.
6. Całkowite koszty zwiedzań wraz z opłatą za wstępy.

Natychmiast po otrzymaniu dostatecznej ilości zgłoszeń ustalimy dokładny program i roześlemy bliższe wyjaśnienie co do paszportów itd.

Adres: *X. Prof. Stach — Lwów, Uniwersytet Jana Kazimierza, ul. Marszałkowska 1.*

Z Wydawnictw

(Nadesłano do Kurji)

St. S.: **Wybór książek do bibljotek K. S. M.** Poznań 1935 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 50 gr.

Broszurka daje przegląd literatury powieściowej, życiorysów, opisów podróży i t. p. wymieniając tylko książki dobre, zarówno pod względem treści, jak i formy. Przeprowadzona też w niej klasyfikacja książek z uwzględnieniem poziomu umysłowego czytelników. Pożyteczne dla wszystkich organizacyj kulturalno-oświatowych.

Wskazówki dla uczniów przysposobienia rolniczego. Poznań 1935 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 30 gr.

Broszurkę tę możnaby nazwać katechizmem uczestników konkursów przysposobienia rolniczego, ponieważ w krótkich pytaniach i odpowiedziach streszcza podstawowe wiadomości z zakresu p. r.

Wartość i użyteczność tej broszurki jest bardzo duża, opracowana bowiem została przez długoletnich kierowników przysposobienia rolniczego. Umieli oni z zasobu swej wiedzy wydobyć rzeczy najważniejsze, które przyswoić sobie powinien, jako minimum każdy uczeń p. r. Dyspozycja tematu przejrzysta, styl jasny i zwięzły.

Żywe Słowo materjały do wykładów, pogadanek i dyskusyj, pod redakcją X. W. Klimkiewicza. Cena 1 egz. 15 gr.

Ukazał się cykl wykładów (Nr. 25-37) na temat przygotowania dziewcząt do małżeństwa. Szereg autorek omawia w nim następujące kwestje wchodzące w skład tego zagadnienia: zawieranie znajomości młodych z młodymi, wybór męża, narzeczeństwo, obowiązki przedślubne, istota sakramentu małżeństwa, liturgja ślubu, nowy świat kobiecy, wychowanie dziecka i zdrowie rodzinne.

Znajomość życia i podstaw, na których opiera się dobro i szczęście kobiety w małżeństwie, oto zalety tego cyklu. Forma przystępna, szczegółowa zaś dyspozycja ułatwi prelegentkom przyswojenie sobie poszczególnych myśli.

Dalsze, obecnie wydane numery, omawiają tematy następujące: **Nr. 38 X. Dr. Abt: „Czem jest dla nas Papież"? i Nr. 39. Wł. Szaflik: „Jak walczyć z pijaństwem"?** Wreszcie **Nr. 40 Turkowski: „W drodze do małżeństwa"** zapoczątkowuje cykl przygotowania do małżeństwa dla młodzieży męskiej, który ukazać się ma w przyszłości.

Wszystkie te 3 wykłady spełniają dobrze swoje zadanie, dostarczając prelegentom dobry materjał wykładowy na odnośne tematy.

Zbiórki publiczne — obowiązujące przepisy prawne, zebrał i wstępem zaopatrzył mgr. praw *Władysław Oleksy*, Poznań 1935 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. 50 gr.

Broszurka ta ma duże praktyczne znaczenie dla wszelkich organizacyj i instytucyj społecznych, informuje bowiem wyczerpująco o ustawie, rozporządzeniach i okólnikach Min. Spraw Wewn., dotyczących kwest publicznych. Zawiera ona też rozporządzenie X. Prymasa Hlonda w sprawie zbiórek na cele kościelne.

Eremus: **„Rocznica założenia K. S. M".** Bibljoteka Wieczornicowa Nr. 40 Poznań 1935 r. S. A. „Ostoja". Cena 1 egz. Zł 1·75.

Urozmaicenia zebrane w tym tomiku mają charakter ideowo-organizacyjny. Szereg pięknych deklamacyj solowych i chórowych (niektóre inscenizowane) jędrnie i plastycznie przedstawia ideologję organizacji. Fragmenty sceniczne tak są ułożone, że każdy zespół obchodzący swój jubileusz, może przy ich pomocy przedstawić wyniki swej dotychczasowej pracy, oraz program dalszych poczynań. Przemówienia okolicznościowe kierownictwa są dobrze pomyślane i w krótkich słowach wyrażają to, co w takiej chwili powiedzieć należy. W pracy organizacyjnej tomik pożyteczny i udany.

Wszystko z Bogiem. Książeczka do nabożeństwa, wydana nakł. Tow. Szkoły Ludowej z fundacji im. śp. Anieli z Konecznych Maćkowej. Lwów, 1935, $12^1/_2 \times 8^1/_2$ cm

str. 192. Modlitewnik ten obliczony na najszersze masy, zawiera tylko konieczne modlitwy, a więc pacierz, podlitwy podczas Mszy św., modlitwy za Ojczyznę i Prezydenta według rytuału, litanje, modlitwy przed i po spowiedzi, rachunek sumienia, przygotowanie i dziękczynienie po Komunji św., kilka modlitw przygodnych, suplikacje i 91 pieśni, w tem pieśń do bł. Jakóba Strzemię. Na końcu książeczki są 2 strony wolne na zapisywanie imion zmarłych z rodziny z odpowiednią zachętą do modlitwy za dusze w czyś题cu i podaniem rodzajów pomocy dla dusz zmarłych. Wydano ją starannie pod względem typograficznym. Przedewszystkiem zaleca się ona ceną, bo książeczka w oprawie półtwardej z grzbietem płóciennym kosztuje 30 gr, w oprawie półpłótno 50 gr, w oprawie całej płóciennej ze złoceniami 80 gr. — Do nabycia: Towarzystwo Szkoły Ludowej Lwów, ul. Czarnieckiego 1.

Ks. Dr Wacław Majewski: **Orędowniczka nasza w życiu i przy śmierci.** Krótkie nauki majowe. Skład główny: Warszawa, Księgarnia A. Prabuckiego. Cena 2 Zł z przesyłką.

D. W. Mut: **Pójdźmy drogą krzyża**. O chrześcijańskiem cierpieniu. Kielce 1934. Nakładem Zgromadzenia Służebnic N. Serca Jezusowego.

Ks. Mateusz Jeż: **Chwała Najśw. Sercu Jezusowemu.** Kielce 1935. Nakł. jw.

Ks. Henryk Weryński: **Skuteczny Różaniec**. Kielce 1935. Nakł. jw.

Ks. Dr Józef Łapot: **Zbiór przykładów z życia współczesnego dla ambony i szkoły.** Kielce u Autora.

„Kultura Katolicka“: T. VII. *O. Jacek Woroniecki O. P.:* **„U podstaw kultury katolickiej“.** Str. 248 cena 5 Zł.

Ks. Dr. Fr. Sawicki: **„Dlaczego wierzę“.** Str. 120 cena 2 Zł. Rabat 20%.

Tihámer Tóth: **„Katolicyzm a eugenika“.** Str. 80 cena 1·50 Zł Rabat 20%.

J. E. Ks. Biskup Hr. Mikes: **„Komunizm i nacjonalizm w świetle chrześcijańskiego światopoglądu“.** Str. 16 cena 50 gr. Rabat 30%.

Rzecz omawiana, nadaje się z tego względu do bibljotek stowarzyszeń oraz materjał do referatów.

„Szkoła Czynu“: „Kościół i państwo“. Cena 10 gr. 100 egz. 7 Zł.

Pogadanka programowa według Guerry'ego: „Kodeksu A. K.“ art. 30 — 39 jako zakończenie cyklu pogadanek o Kościele. Ułatwi systematyczne studjum podstaw i zastaw ideowych A. K. i dlatego powinna być dostarczona wszystkim stowarzyszeniom A. K.

„Papieskie encykliki społeczne“ Cena 10 gr. Pogadanka przedstawiające krótko postulaty społeczno-gospodarcze wyłożone w encyklikach „Rerum Novarum“ i „Quadragesimo anno“. Szczególnie aktualna na maj, w związku z urządzonemi w tym miesiącu obchodami dla uczczenia encyklik społecznych. Nadaje się również do kolportażu.

W Tarnowie, dnia 1 maja 1935.

Ks. Roman Sitko
kanclerz

† *FRANCISZEK, Bp.*

Nakładem Kleru Diecezjalnego — Drukiem Zygmunta Jelenia w Tarnowie